

Tredun toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus- suunnitelma kaudelle 2024-2026

Sisälllys

Tredun toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kaudelle 2024-2026.....	1
Tredun toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinta.....	4
Suunnitelman kytkeytyminen muihin asiakirjoihin	5
Keskeiset käsitteet.....	6
Esteettömyys.....	6
Ihmisoikeusperusteisuus.....	7
Intersektionaalisuus eli moniperusteisuus.....	7
Syrjintä ja häirintä.....	7
Normitietoisuus.....	8
Osallisuus	8
Saavutettavuus.....	8
Syrjintä	8
Tasa-arvo.....	8
Turvallinen työ- ja opiskeluympäristö.....	9
Valtavirtaistaminen.....	9
Yhdenvertaisuus	9
Edellisen suunnitelmakauden arvio: tavoitteet, tuloksia ja toimenpiteitä	10
Nykytila-arvio	12
Tasa-arvon toteutuminen opiskelijavalinnoissa	12
Esteettömyyskartoitukset	12
Opiskelijoiden hyvinvointi - opiskelijapalautekyselyjen perusteella Tredun arvosanat, kouluterveyskysely ja epäasiallisen käyttäytymisen ilmoitukset	13

Arvioinnista tehdyt johtopäätökset.....	14
Vaikutusten ennakoarviointi (evaus)	15
Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen suunnitelmakaudella 2024-2026	15
Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen.....	15
Opiskelijajavalinnat	16
Opiskeluoikeuden muutoksiin liittyvät tilanteet.....	16
Opiskelijan arviointi	16
Opetus ja ohjaus.....	17
Häirinnän, kiusaamisen, syrjinnän tai väkivallan ehkäiseminen ja poistaminen	17
Henkisen väkivallan ja kiusaamisen vastainen työ.....	18
Yhdenvertaiset yksilöt – Rasismien ja syrjinnän vastainen työ.....	19
Osallistaminen	20
Esteettömyys.....	20
Saavutettavuus.....	21
Painopistealueet Tampereen kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta	21
Tavoitteet ja toimenpiteet uudelle suunnitelmakaudelle 2024-2026	22

Tredun toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laadinta

Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmamme pohjautuu [ammattillisen koulutuksen lainsäädäntöön](#).

Yhdistimme Tredun toiminnallisen tasa-arvosuunnitelman ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhdeksi suunnitelmaksi koska molempien lakien ([tasa-arvo-](#) ja [yhdenvertaisuuslaki](#)) on tarkoitus turvata kaikkien oikeus olla oma itsensä ja poistaa syrjinnästä johtuvaa eriarvoisuutta. Näkökulmaa kutsutaan intersektionaaliseksi, eli yhdistetään sukupuolten tasa-arvon kysymykset yhdenvertaisuuden kysymyksiin ja huomioidaan erilaiset yksilön elämään ja kokemuksiin vaikuttavat henkilöön liittyvät syyt. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakien mukaan ketään ei saa syrjiä seuraavien ominaisuuksien perusteella:

- sukupuoli ja sukupuoli-identiteetti
- seksuaalinen suuntautuminen
- ikä
- etninen tai kansallinen alkuperä
- kansalaisuus
- kieli
- uskonto tai vakaumus
- mielipide
- poliittinen toiminta
- ammattiyhdistystoiminta
- perhesuhteet
- terveydentila
- vammaisuus
- sosiaalinen tai taloudellinen asema
- muut henkilöön liittyvät syyt

Muita henkilöön liittyviä kiellettyjä syrjintäperusteita ovat esimerkiksi ihonväri, kehon koko, ulkonäkö tai neurokirjoon kuuluminen.

Tasa-arvolain mukaan oppilaitoksen on laadittava tasa-arvosuunnitelma, joka sisältää selvityksen oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta, tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi sekä arvion aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden

toteuttamisesta ja tuloksista. Yhdenvertaisuuslain mukaan oppilaitoksen on laadittava suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Suunnitelmassa arvioimme, miten toiminta vaikuttaa eri väestöryhmiin ja miten yhdenvertaisuus muutoin toteutuu toiminnassamme. Suunnitelman avulla ryhdymme tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi tehokkaasti, tarkoituksenmukaisesti ja oikeasuhtaisesti oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioiden. [Opetushallituksen ohjeiden ja määräysten](#) mukaisesti kiinnitämme erityistä huomiota tasa-arvon toteutumiseen opiskelijavalinnoissa, opetusta järjestettäessä ja opintosuorituksia arvioitaessa sekä toimenpiteisiin, joilla seksuaalinen, sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella perustuva häirintä ja syrjintä ehkäisemään ja poistamiseen.

Tredun toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumisen arvioiminen ja edistämisen toimenpiteet ovat jatkuvaa toimintaa. Teemme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävää työtä ja arvioimme sen vaikutuksia yhdessä opiskelijoiden, huoltajien ja kotiväen kanssa sekä suunnitelman valmisteluvaiheessa että suunnitelmakaudella. Valmisteluvaiheessa olemme tunnistaneet, että yhteistyötä tulee tehdä monin eri tavoin ja monimuotoiset kohderyhmät huomioiden, kutsumalla edustuksellisia kokouksia ja tilaisuuksia sekä hyödyntämällä teknologiaa.

Suunnitelman kytkeytyminen muihin asiakirjoihin

Tredun toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma kaudelle 2024-2026 kytkeytyy moniin eri suunnitelmiin ja sen näkökulma on turvallisen Tredun peruseräite [Tredun strategian](#) mukaisesti. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen näkyy erityisesti:

- [Osallisuus- ja yhteisöllisyysuunnitelmassa](#), joka tarkoittaa Tampereen kaupungin strategiaa ja ohjaa eettisen toiminnan periaatteita.
- [Tampereen kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa](#), jonka tavoitteena on ehkäistä syrjintää ja edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja siinä lueteltuihin muihin suunnitelmiin (mm. Tampereen kaupungin turvallisuussuunnitelma, Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2022-2024 ja köyhyysohjelma).
- [Tampereen kaupungin kotouttamisohjelmassa 2021-2025](#), jossa kuvataan toisen asteen koulutuksen (ammattillinen koulutus ja lukiot) yhdenvertaista koulutuspalvelua ja eri elämänvaiheissa olevien maahanmuuttaneiden tukipalveluja.

- [Tredun opiskeluhoitosuunnitelmassa](#), jonka avulla tuemme yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä luomme terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön, edistämme mielenterveyttä ja ehkäisemme syrjäytymistä sekä edistämme oppilaitosyhteisön hyvinvointia.
- [Tampereen kaupungin turvallisuussuunnitelma](#) keskittyy erityisesti paikallisiin turvallisuuskulmiin. Turvallisuussuunnitelmalla on monia yhtymäkohtia toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan, joka täydentää turvallisuussuunnitelmaa lähisuhdeväkivallan ehkäisyn osalta sekä syventää ja laajentaa asuin- ja elinympäristön turvallisuuden parantamisen, liikenneturvallisuuden, turvallisuuden tunteen vahvistamisen sekä tapahtumaturvallisuuden kehittämisen osa-alueita.
- [Kestävän kehityksen ohjelma](#): Kaupunkitasoisen toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2023–2025 avulla edistetään paikallisesta näkökulmasta erityisesti seuraavia kestävän kehityksen tavoitteita:
 - 3 Terveyttä ja hyvinvointia
 - 4 Hyvä koulutus
 - 5 Sukupuolten tasa-arvoa
 - 8 Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua
 - 10 Eriarvoisuuden vähentäminen
 - 11 Kestävät kaupungit ja yhteisöt
 - 16 Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto

Suunnitelma huomioi myös kaupungin esteettömyyssuunnitelman (valmistuu 2024) mm. esteettömyystietojen ilmoittamisen osalta.

Keskeiset käsitteet

Tredun toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman keskeisiä käsitteitä ovat esteettömyys, ihmisoikeusperusteisuus, intersektionaalisuus eli moniperusteisuus, kielletty syrjintä ja häirintä, normitietoisuus, osallisuus, saavutettavuus, syrjintä, tasa-arvo, turvallinen työ- ja opiskeluympäristö, valtavirtaistaminen sekä yhdenvertaisuus.

Esteettömyys

- Esteettömyydellä tarkoitetaan liikkumis- ja toimimisesteisten opiskelijoiden huomioon ottamista etenkin fyysisessä ympäristössä, kuten rakennetussa ympäristössä, ulkoalueilla ja julkisissa liikennevälineissä. Esteettömyys koskee myös aisteihin ja hahmottamiseen liittyviä haasteita fyysisessä ympäristössä.

Ihmisoikeusperusteisuus

- Ihmisoikeusperustaisuuden tavoitteena on yksilöiden ja ihmisryhmien oikeuksien toteutuminen. Huomioimme ihmisoikeudet tietoisesti osana toiminnan, palvelujen ja erilaisten ohjelmien suunnittelua ja toteutusta.

Intersektionaalisuus eli moniperusteisuus

- Intersektionaalinen eli moniperusteinen näkökulma yhdistää sukupuolten tasa-arvon kysymykset ja yhdenvertaisuuden kysymyksiin. Näkökulma ottaa huomioon erilaiset yksilön elämään ja kokemuksiin vaikuttavat henkilöön liittyvät syyt, kuten ikä, sukupuoli, vamma, etninen tausta ja seksuaalinen suuntautuminen, ja tarkastelee niiden risteäviä vaikutuksia. Eri tilanteissa syrjintä voi perustua yhteen tai useampaan ominaisuuteen.

Syrjintä ja häirintä

- Välitön eli suora syrjintä.
- Välillinen eli epäsuora syrjintä.
- Läheissyryntä ja olettaamaan perustuva syrjintä: henkilö asetetaan epäedulliseen asemaan sen vuoksi että hänen läheisensä on vammainen tai kuuluu etniseen vähemmistöön.
- Olettaamaan perustuva syrjintä perustuu esimerkiksi olettaamaan henkilön iästä, sukupuolesta tai alkuperästä.
- Rasismi on yksi syrjinnän muoto.
- Häirintä: syrjintäperusteen (sukupuoli ja sukupuoli-identiteetti, seksuaalinen suuntautuminen, ikä, etninen tai kansallinen alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto tai vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, sosiaalinen tai taloudellinen asema, muun henkilöön liittyvät syyn takia on henkilöä halventava tai nöyryyttävä taikka häntä kohtaan uhkaava, vihamielinen tai hyökkäävä ilmapiiri.
- Vastatoimien kieltäminen: henkilöä ei saa kohdella epäsuotuisasti tai hänelle kielteisiä seurauksia aiheuttavalla tavalla sen vuoksi, että hän on vedonnut tasa-arvo- tai yhdenvertaisuuslakiin, osallistunut syrjintää koskevan asian selvittämiseen tai ryhtynyt toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden turvaamiseksi.
- Ohje tai käsky syrjiä: kyseessä on syrjintä, vaikka henkilö ei olisi vielä ohjetta noudattanutkaan.
- Kohtuullisten mukautusten epääminen (vammaisilta henkilöiltä): esimerkiksi luokkatilaan ei ole järjestetty esteetöntä pääsyä.

Normitietoisuus

- Normitietoisuudella tarkoitetaan pyrkimystä tiedostaa sellaisia oletuksia, jotka ohjaavat käsityksiämme ihmisistä ja siitä, millaisia heidän kuuluisi olla tai miten heidän kuuluisi käyttäytyä. Normitietoisuus tekee näkyväksi käsityksemme ”normaalista”.

Osallisuus

- Osallisuus on tunnetta siitä, että kuuluu johonkin ryhmään tai yhteisöön. Tässä tapauksessa Treduun. Osallisuus on myös tietoisuutta siitä, että voi vaikuttaa asioihin ja tulee kuulluksi. Siihen liittyy myös mahdollisuus saada tukea vaikuttamiseen.

Saavutettavuus

- Saavutettavuudella tarkoitetaan "aineetonta" ympäristöä, kuten tietoa, verkkosivuja, palveluja ja asenteita. Saavutettavuus on ihmisten erilaisuuden ja moninaisuuden huomiointia verkkosivujen ja mobiilisovelluksien suunnittelussa ja toteutuksessa. [Yleistä saavutettavuudesta - Saavutettavuusvaatimukset](#)

Syrjintä

- Syrjintää on se, että ihmistä kohdellaan huonommin kuin toisia jonkin henkilökohtaisen ominaisuuden perusteella. Kaikilla ihmisillä on oikeus yhdenvertaiseen kohteluun ja syrjintä kielletään monissa kansallisissa laeissamme, yhdenvertaisuuslaissa, tasa-arvolaisissa ja rikoslaisissa sekä kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa.
- Yhdenvertaisuuslain mukaan ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen, tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Tasa-arvo

- Tasa-arvolla tarkoitetaan sukupuoleen perustuva syrjinnän ja naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistämistä sekä sukupuolidentiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän ehkäisemistä.
- Muodollisella tasa-arvolla tarkoitetaan naisten ja miesten yhtäläisiä mahdollisuuksia ja niiden takaamista.
- Tosiasiallisesta tasa-arvosta on kyse silloin, kun käytännön toteutuksessa eriarvoisuus tunnistetaan ja heikommassa asemassa olevia tuetaan erilaisilla toimilla.

Turvallinen työ- ja opiskeluympäristö

- Oppilaitoksessa turvallinen työympäristö kattaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen työympäristön lisäksi pedagogisen turvallisuuden.
- Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskelu on turvallista oppilaitoksessa ja työpaikoilla, joilla koulutusta järjestetään. Turvallisuus oppimisympäristössä tarkoittaa mm. siistejä ja selkeitä tiloja, työskentelyyn sopivaa valaistusta ja lämpötilaa ja palo- ja työturvallisuutta.
- Turvallisessa opiskeluympäristössä opiskelija voi keskittyä opiskeluun. Opiskelija voi kokea itsensä hyväksytyksi sellaisena kuin on ja uskaltaa tuoda omat näkemyksensä ja mielipiteensä esille. Turvallisuutta edistävät myös järjestyssäännöt, jotka koulutuksen järjestäjä laatii yhdessä opiskelijoiden ja huoltajien kanssa.
- Turvallisessa opiskeluympäristössä ei tarvitse pelätä kiusaamista, häirintää, syrjintää ja väkivaltaa. Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on tehdä suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.
- Työturvallisuuslain mukaan työnantaja vastaa työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä. Myös työntekijällä on työturvallisuuteen liittyviä velvollisuuksia.

Valtavirtaistaminen

- Valtavirtaistamisella tässä suunnitelmassa tarkoitetaan sitä, että tasa-arvo ja yhdenvertaisuus on osa yleistä ajattelu- ja toimintatapaa -kaikkien asia ja sitä edistetään tekemällä yhdessä yhteistyötä kaupunkiorganisaation sisällä ja muiden toimijoiden kanssa kuten työelämän edustajien. Valtavirtaistamisella tarkoitamme kehitystä, jossa asioista tulee normi.

Yhdenvertaisuus

- Kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta esimerkiksi iästä, kansalaisuudesta tai kielestään. Ketään ei saa syrjiä.
- Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan tasapuolista kohtelua mistä tahansa syrjintäperusteesta riippumatta (sukupuoli ja sukupuoli-identiteetti, seksuaalinen suuntautuminen, ikä, etninen tai kansallinen alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto tai vakaumus, mielihyvä, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, sosiaalinen tai taloudellinen asema, muu henkilöön liittyvät syy).
- Muodollisen yhdenvertaisuuden toteutuessa samanlaisessa tapauksessa ihmisiä kohdellaan samalla tavoin. Tosiasiallinen yhdenvertaisuus edellyttää, että syrjintään perustuvaa eriarvoisuutta poistetaan aktiivisesti. Yhdenvertaisuus laajentaa tasa-arvon käsitettä.
- Positiivinen erityiskohtelu

Syventävää tietoa ja käsitteistöä tasa-arvo ja yhdenvertaisuusasioista on saatavilla monessa eri lähteessä. Esimerkiksi:

- [Yhdenvertaisuus.fi](#)-sivustolla on oikeusministeriön ylläpitämä tietopankki yhdenvertaisuudesta ja syrjimättömyydestä kiinnostuneille henkilöille ja organisaatioille. Sivustolla kuvataan [antirasistisia käsitteitä](#).
- [Yhdenvertaisuusvaltuutetun](#)-sivuilla kerrotaan muun muassa yhdenvertaisuusvaltuutetun tehtävästä, yhdenvertaisuuden edistämisestä ja syrjintään puuttumisesta, [positiivisesta erityiskohtelusta](#) ja kuvataan [syrjintäaiheita](#).
- Tasa-arvovaltuutetun sivulla kerrotaan [tasa-arvolaki pähkinänkuoressa](#).
- Seta:n sivuilla kerrotaan mm. ihmisoikeuksista [yhdenvertaisuuslaista](#) ja [tasa-arvolaista](#) sekä jaetaan sateenkaaritietoa.
- [THL:n Maahanmuutto ja kulttuurien moninaisuus](#)-sivuilla kerrotaan, miten edistetään kulttuurisesti moninaisen Suomen terveyttä, hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta ja avataan [käsitteitä](#). THL:n sivuilla on myös tietoa mm. [esteettömyydestä ja saavutettavuudesta](#).
- [Näkövammaisten liiton](#)-sivuilla kerrotaan esteettömyydestä.
- [Kotouttaminen.fi](#)-verkkopalvelu on suunnattu työssään maahanmuuttaneita kohtaaville, kotoutumisen edistämisen ja pakolaisien vastaanoton toimijoille ja sivuilta löytyvät [keskeiset kotoutumiseen liittyvät käsitteet](#).
- Opetushallituksen sivuilla kerrotaan [tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta ammatillisessa koulutuksessa](#) , perustietoa [oppivelvollisuuden laajentamisesta](#) ja [syrjinnän maarittelyn](#).
- [Monikulttuurinen.fi](#)-sivustolla tarjoaa tietoa työpaikoille erilaisuuden arvostamiseen, rasismien käsittelyyn ja turvallisemman työpaikan luomiseen.
- [Tilastokeskus kertoo](#), että yhä useampi opiskelija on ulkomaalaistaustainen.
- Tredun sivuilta löytyy [vieraskielisten palvelut](#).

Edellisen suunnitelmakauden arvio: tavoitteet, tuloksia ja toimenpiteitä

Tredun strategisten painopisteen kestävä elämäntavan mukaisesti edellisen suunnitelmakauden päätavoite oli saada tasa-arvo ja yhdenvertaisuus on luontevaksi osaksi opetusta jokaisen alan arjen kohtaamis-, oppimis- ja ohjaustilanteisiin. Tarkentavia alatavoitteita olivat näkyvyyden lisääminen esimerkiksi [Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Tredussa](#) Moodle-sivun avulla ja aiheen saaminen osaksi opetusta. Alatavoitteet antirasismi ja kiusaamisen vastainen työ olivat Moodle-sivun aiheita. Lisäksi sovimme, että laadimme toimivat yhteistyövälineet erityisesti oppivelvollisten huoltajien ja muiden opiskelijoiden kotiväen vuorovaikutuksen lisäämiseen.

Henkilöstö noudatti Tampereen kaupungin henkilöstöpoliittisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa 2021-2022 ja 2023-2024 määritellyjä tavoitteita. Henkilöstöpoliittista tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa arvioidaan kaupungin henkilöstöyksikön mittareiden ja Tredun henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden kautta.

Edellisen suunnitelmakauden tavoitteiden toteutumista arvioimme vuosittain saatavilla olevan tilastotiedon avulla:

- Kouluterveyskysely
- Karvin ammatillisen koulutuksen arviointi 2021-2022
- AMIS palaute (aloittaneet, päättävät), huoltajapalautekysely
- Toimipistekohtaiset opiskelijapalautefoorumit
- Ilmoitukset epäasiallisesta käyttäytymisestä
- Oletko kohdannut rasismia kyselyn tulokset 2021 ja 2023
- Tredun tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskysely syksy 2023 opiskelijoille, huoltajille ja kotiväelle
- [Ammatillisen koulutuksen opiskelijapalauteraportit vipunen.fi -palvelussa](https://www.vipunen.fi/palvelussa)

Kantavana ajatuksena on, että kehitämme toimintaa jatkuvasti ja koulutusalat itse hyödyntävät alakohtaisesti suodatettuja opiskelijapalautteita ja muita koulutuskohtaisia palautekyselyjä esim. tutkintokoulutusta edeltävä kysely ja aikuisten perusopetuksen kysely.

Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistettiin erilaisten hankkeiden avulla ja monin eri toimenpitein:

- Teemaviikkojen tempaukset: Hyvinvointi virtaa ja Rasismin vastainen- viikko
 - Antirasismien ABC –koulutus henkilöstölle (Olen antirasisti -kampanja)
- TURVA-hanke
 - TURVA-hankeelta on saatu tasa-arvo ja yhdenvertaisuusmateriaaleja varten resurssi, jolla on tilattu käännökset. Käännösten avulla Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus Moodlea on uudistettu. Ilmoitukset kokouksista tehtiin myös englanniksi.
- Osallistu ja voi hyvin-hanke
- Tredun Turvallisen työ- ja oppimistilanteen periaatteet: kuvitus ja äänestys kesäkuu 2022
- Syrjinnästä vapaa- tarrat jokaiseen toimipisteeseen
- Transhenkilöiden kohtaamisen ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi - materiaalia Roadshow:lle syksy 2022
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus näkökulma mukaan Turvallinen Tredu strategiseen erillisohjelmaan 2022
- Kestävän elämäntavan strategiset tavoitteet vuodelle 2023. Työpaketti 4: Yhdenvertainen ja moninainen Tredu

- Suunnitelmakaudella tavoitteisiin lisättiin D&I (diversiteetti ja inklusiivisuus) Tredussa, monimuotoisuuden edistäminen.
- Tredun tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyöryhmä muutettiin Tredun tasa-arvo ja yhdenvertaisuusfoorumiksi, jonne jokainen tredulainen, niin opiskelija kuin työntekijä, voi osallistua ja tuoda oman asiansa foorumin asialistalle. Foorumi on avoin myös opiskelijoiden kotiväelle. Foorumilla keskustellaan ajankohtaisista asioista, asialistalle tuoduista aihepiirien asioista, seurataan tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteiden toteutumista ja kehitämme toimintaa. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuusfoorumi järjestetään kolme kertaa lukukaudessa ja julkaisualustana toimii Moodle.
- www.tredu.fi sivujen päivitys syksy 2022. Turvallisen Tredun lähtökohtana on yhdenvertaisuus ja turvallisuuden tunteen vahvistaminen.
- Moodle ja Tredun tasa-arvo ja yhdenvertaisuusfoorumi avoimeksi kaikille
- Tredussa on vahvistettu kiusaamisen, syrjinnän ja häirinnän vastaista työtä
- Häirintäyhdyshenkilön valitseminen ja turvallisemman tilan periaatteiden tiedottaminen ja noudattaminen sekä päivittäminen syrjintäperusteiden osalta –toimintamalli jokaisen tilaisuuden alkuun
- Yhdenvertaisuusosaamisen vahvistaminen ja kytkeminen eri aihealueisiin: laatutyö, opiskeluhoillon suunnitelma, järjestysäänöt, kestävä elämäntapa

Nykytila-arvio

Tasa-arvon toteutuminen opiskelijavalinnoissa

Tredussa emme ole tilastollisesti seuranneet sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumista. Yhteishaussa hakijat voivat vapaasti hakea opiskelijaksi Treduun, jos he täyttävät yhteishakukelpoisuuden. Jatkuvassa haussa noudatamme Tredun päättämiä yhdenvertaisia valintaperusteita. Emme kuitenkaan noudata näitä perusteita valitessamme opiskelijoita työvoimakoulutukseen ja henkilöstökoulutukseen. Ammatilliseen koulutukseen valitessamme opiskelijoita otamme huomioon Opetushallituksen määräykset tutkintokohtaisista terveydentilavaatimuksista sekä ammatillisen koulutuksen lain mukaiset mahdolliset muut opiskelijaksi ottamisen esteet.

Esteettömyyskartoitukset

Tampereen seudun ammattiopisto Tredun opetustoiminnan rakennukset omistaa pääosin Tredun Kiinteistöt Oy ja kiinteistöjen rakennuttamis- ja ylläpitopalveluista vastaa Tampereen Tilapalvelut Oy. Tredun Kiinteistöt Oy ja Tampereen Tilapalvelut Oy huolehtivat Tredun (tuleva) oppimisympäristöpalveluiden kanssa yhteistyössä, että rakennus ja sen piha- ja oleskelualueet suunnitellaan ja rakennetaan niiden käyttötarkoituksen, käyttäjämäärän ja kerrosluvun edellyttämällä tavalla siten, että esteettömyys ja käytettävyys otetaan

huomioon. Nykyisiin käytössä oleviin rakennuksiin tehdään kattavia esteettömyyskartoituksia erillisen suunnitelman mukaisesti. Kartoitusten pohjalta yhteistyössä Tredu-Kiinteistöt Oy:n ja Tampereen Tilapalveluiden kanssa rakennusten esteettömyyttä on parannettu merkittävästi. Jatkamme esteettömyyskartoituksia ja ympäristöjen parantamisia yhteistyössä Tredu-Kiinteistöt Oy:n ja Tampereen Tilapalveluiden sekä tarvittaessa Tampereen kaupungin yhdenvertaisuuskoordinaattorin kanssa.

Opiskelijoiden hyvinvointi - opiskelijapalautekyselyjen perusteella Tredun arvosanat, kouluterveyskysely ja epäasiallisen käyttäytymisen ilmoitukset

Tredusta lukuvuonna 2022-2023 valmistuneiden opiskelijoiden antama kokonaisarvosana Tredulle opiskelijapalautekyselyn päättökyselyssä oli 4,1 kun kaikkien ammatillisen koulutuksen järjestäjien osalta vastaava kokonaisarvosana oli 4,2. Opiskelijan hyvinvointia koskevien väittämien osalta Tredusta valmistuneiden opiskelijoiden antama arvosana 4,0 oli alempi kuin koulutuksen järjestäjien keskiarvo 4,1. Tredun vastaajista miehet ja naiset antoivat arvosanan 4,0 ja muut/ei vastausta arvosanan 3,6. Suomenkieliset vastaajat antoivat arvosanan 3,9 ja muun kieliset vastaajat arvosanan 4,2. Väittämään ”Opiskelijoita kohdeltiin yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti” Tredusta valmistuneet antoivat arvosanan 4,2 (järjestäjien keskiarvo 4,4). Väittämään ”Koen, että kiusaamiseen, syrjintään tai häirintään puututaan” Tredusta valmistuneet antoivat arvosanan 2,9 (järjestäjien keskiarvo 3,2).

Opiskelijapalautekyselyssä vastasi 77,8 % (1 264 vastaajaa), että ei ole havainnut tai ole ollut kiusaamisen, syrjinnän tai häirinnän kohteena oppilaitoksessa tai työpaikalla, jossa opiskeli. Vastaajista 15,6 % (253) vastasi, että on havainnut kiusaamista, syrjintää tai häirintää, mutta ei ole ollut kohteena. Vastaajista 6,6 % (108) ilmoitti olleensa kiusaamisen, syrjinnän tai häirinnän kohteena.

Vastaavassa opiskelijapalautekyselyssä lukuvuoden 2021-2022 osalta vastasi 80,9 % (1183 vastaajaa), että ei ole havainnut tai ei ole ollut kiusaamisen, syrjinnän tai häirinnän kohteena oppilaitoksessa tai työpaikalla. Vastaajista 17,8 % (261) vastasi, että on havainnut kiusaamista, syrjintää tai häirintää, mutta ei ole ollut kohteena. Vastaajista 5,7 % (84) ilmoitti olleensa kiusaamisen, syrjinnän tai häirinnän kohteena.

Lisätietoja: Opetushallinnon tilastopalvelu Vipunen, Opiskelijapalaute (vipunen.fi)

Tavoitteenamme tulee olla, että opiskelijapalautekyselyssä Tredusta valmistuneiden opiskelijoiden hyvinvointia koskevat arvosanat ovat vähintään samalla tasolla kuin kaikkien ammatillisen koulutuksen järjestäjien keskiarvot.

Hyödynnämme kouluterveyskyselyn toimipistekohtaisia tuloksia yhteisöllisissä opiskeluhuoltoryhmissä ja Tredun yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintasuunnitelmien laadinnassa. Toimintasuunnitelmien laadintaan osallistuvat huoltajat, opiskelijat, opiskeluhuollon

edustajat sekä nuorisopalveluiden ja seurakunnan edustajat. Tehdyistä toimenpiteistä huolimatta kouluterveyskyselyn ja epäasiallisen käyttäytymisen ilmoitusten mukaan kiusaamisen kokemukset ovat hieman lisääntyneet tai pysyneet samana aiempiin vuosiin verrattuna.

Opiskelijoiden, huoltajien ja kotiväen saaminen mukaan toimintaan on haastavaa. Tehostamme opiskelijoiden, huoltajien ja kotiväen osallistamista ja kehitämme yhteistyötä muun muassa huoltajapalautteista systemaattisesti kerätyn tiedon perusteella.

Arvioinnista tehdyt johtopäätökset

Edellisen suunnitelmakauden tavoitteiden voidaan katsoa pääosin toteutuneen. Käsittelemme tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä asioita opiskelijoiden kanssa koko opintojen ajan (JokaOpe/Moodle, perehdytysohjelma). Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus (Moodle) sisältävät esimerkiksi kiusaamisen vastaisen työn, rasmin vastaisen työn sekä turvallisen työ- ja oppimistilanteen periaatteet. Koska opiskelijoissamme on jatkuvasti yhä enemmän kulttuuri- ja etnisiltä taustoiltaan erilaisia ihmisiä, pidämme huolta, että kaikki voivat olla osana oppilaitosyhteisöä ja saavat yhtenäisen koulutuksen ammattiin.

Opiskelijat voivat tehdä yksilöllisiä valintoja opintojensa sisällön ja toteutuksen suhteen sekä ammatillisissa valinnoissa että yhteisten aineiden valinnoissa osioissa. Perehdytämme opiskelijat eri tutkintoalojen opintojen alussa opetussuunnitelmaan (tutkinnon perusteet, työturvallisuus, hyvinvointi, perehdyttäminen toimintaympäristöön ja toimintoihin, Hoks) sekä järjestyssääntöihin. Lisäksi esittelemme opiskelijoille turvallisuusoppaan ja teemme turvallisuuskierroksen toimipisteessä. Opetuksen tukena ovat turvallisen työ- ja oppimisympäristön periaatteet sekä diat kestävästä kehityksestä Tredussa.

Olemme ratkaisseet toimivat yhteistyövälineet erityisesti oppivelvollisten huoltajien ja muiden opiskelijoiden kotiväen vuorovaikutuksen lisäämiseen muuttamalla Tredun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusfoorumit kaikille avoimiksi sekä tiedottamalla asiasta verkkosivuilla ja Wilmassa. Huoltajat ovat olleet mukana Tredun kampusten yhteisöllisissä opiskeluhuoltoryhmissä ja Meidän nuorten turvallinen arki -tilaisuudessa kotiväelle.

Uudistamme ja kehitämme oppilaitoksen toimintakulttuuria jatkuvasti. Toisin sanoen lisäämme tietoisuutta ja perehdytämme oppilaitoksen toimintaympäristössä yhä uudelleen ja uudelleen hyvinvoinnin edistämiseksi. Tartumme kehittämiskohteisiin ja epäkohtiin oikea-aikaisesti ja viivyttämättä.

Globaali maailmantilanne aiheuttaa myös turvattomuuden tunnetta. Työskentely turvallisen työ- ja oppimisympäristön luomiseksi lähtee jokaisesta itsestä ja yhdessä tekemällä luomme turvallisuuden tunteen.

Varaamme resursseja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimintaan, koska kyse on lakisääteisestä toiminnasta. Tunnistamme, mitkä käytännön toimet edistävät tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta jo nyt ja pysymme ajan tasalla. Benchmarkkaus ja yhteistyö eri oppilaitosten kanssa on tarpeen. Etsimme hyviä käytänteitä yhdessä. Lisäksi toivomme ohjausta työskentelyyn Opiskeluhuollon ohjausryhmältä.

Vaikutusten ennakoarviointi (evaus)

Teemme Tredun tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman vaikutusten ennakoarvioinnin saatavilla olevan tiedon perusteella ja siten kuin lainsäädäntö määrää eli arvioimme edellisen suunnitelmakauden tavoitteet, tulokset ja toimenpiteet (katso kappale [Edellisen suunnitelmakauden arvio: tavoitteet, tuloksia ja toimenpiteitä](#)). Suunnitelman keskeinen osa on ennakoarviointi ja eri kohderyhmien kuuleminen siten, että suunnitelmaan pyydetään lausunnot/kommentointia opiskelijoiden, huoltajien ja kotiväen sekä henkilöstön edustajilta (Tredun opiskelijakunta/opiskelijakunnat, Tampereen nuorisovaltuusto, Pirkanmaan kuntakohtaiset vanhempainyhdistyksiltä, 2.asteen kotiväkiryhmä Pirkanmaalta, Pirkanmaan vanhemmat -verkostolta ja Tredun henkilöstöltä). Työryhmä käy läpi saadut lausunnot ja teemme ennakoarvioinnin suunnitelman täydentämiseksi.

Tredun toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman kautta voimme vaikuttaa arvoihin ja asenteisiin suhteessa eri syrjintäperusteisiin ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusperiaatteiden sisäistämiseen. Ammatillisen koulutuksen ja ammatillisen osaamisen avulla parannamme tamperelaisten työkykyä, työllisyyttä ja joustavia mahdollisuuksia osallistua työelämään Tampereen kaupungin köyhyysohjelman mukaisesti. Tredun henkilöstön ja opiskelijoiden arvot ja asenteet heijastuvat huoltajiin, kotiväkeen, työelämään ja eri ihmisryhmiin. Suunnitelman kautta tavoittelemme niin Tredun kuin koko kaupungin turvallisuuskulttuuria ja ilmapiiriä, jossa jokainen kohdataan yksilöinen ja jokainen voi tuntea itsensä hyväksytyksi.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen suunnitelmakaudella 2024-2026

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen

Edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta opiskelijoiden hakeutumisvaiheessa, opetuksen järjestämisessä ja keskeyttämisessä, esimerkiksi eronneiden sukupuolijakauman ja syiden osalta. Kunnioitamme opiskelijoiden sukupuolen moninaisuutta esimerkiksi toivotun kutsumanimen kunnioittamisella, riittäväillä sukupuolivaihtoehtoilla lomakkeissa sekä huomioimalla pukuhuoneiden ja vessojen tarpeet.

Seuraamme tasa-arvon toteutumista Kouluterveyskyselyn ja Vipusen avulla. Käsittelemme tuloksia opiskeluhooltoryhmässä ja suunnittelemme kehittämistoimenpiteitä.

Opiskelijavalinnat

Annamme opiskelijaksi hakeutuville tietoa tutkinnon tai koulutuksen suorittamisen edellytyksistä hakeutumisvaiheessa. Tredun tiedotusaineisto sisältää kuvia ja sisältöä, jotka edistävät sukupuolten ja etnisten ryhmien tasavertaista hakeutumista eri aloille. Korostamme sisällössä hakijan kiinnostusta ja taipumuksia alalle hakeutumisessa, riippumatta sukupuolesta tai etnisestä ryhmästä.

Sovellamme yhdenvertaisia valintaperusteita opiskelijaksi ottamisessa. Yhteishaussa noudatamme valtakunnallisia valintaperusteita, ja jatkuvan haun valintaperusteista päättää koulutuksen järjestäjä. Tredun jatkuvan haun yhdenvertaiset valintaperusteet tukevat koulutustarpeessa olevan hakijan pääsyä koulutukseen. Hakijan terveydentila tai toimintakyky ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. SORA-tutkinnoissa noudatamme SORA-lainsäädännön alaisten koulutusten määräyksiä opiskelijan terveydentilasta ja toimintakyvystä.

Opiskeluoikeuden muutoksiin liittyvät tilanteet

Monijäseninen SORA-lainsäädännön mukainen toimielin, Opiskelijaoikeustoimikunta, päättää opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, määräaikaisesta erottamisesta, asuntolasta erottamisesta sekä opiskeluoikeuden pidättämisestä. Johtaja, ammatillinen koulutus, päättää enintään kolmen kuukauden määräaikaisesta erottamisesta.

Opiskelijan arviointi

Annamme opiskelijalle laadullista palautetta hänen osaamisensa kehittymisestä ja oppimisestaan työpaikalla sekä opetus- ja ohjaustilanteissa. Ohjaamme palautteella opiskelijaa hankkimaan sellaista ammattitaito- tai osaamisvaatimuksissa määriteltyä osaamista, jota häneltä puuttuu tai joka ei ole tasoltaan riittävää. Keskustelemme opiskelijan kanssa koulutuksen aikana siitä, millaista osaamista hänellä jo on ja millaista osaamista hän vielä tarvitsee tutkintokoulutuksesta ja näytöistä selviytyäkseen. Palaute osaamisen kertymisestä ja osaamisen arviointi antavat opiskelijalle tietoa hänen osaamisestaan ja sen tasosta sekä kehittävät hänen itsearviointitaitojaan.

Tredun osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmassa (OAT) määrittelemme yhteiset periaatteet kaikkien perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintojen sekä tutkintokoulutukseen valmentavan koulutusten osaamisen arviointiin. Suoritamme arvioinnin tutkinnon tai koulutuksen osittain ja perustutkinnon yhteisissä tutkinnon osissa osa-alueittain. Varmistamme suunnitelmalla osaamisen arvioinnin laadun sekä osaamisen osoittamisen (näyttöjen) suunnittelua, toteutusta ja arviointia koskevat menettelyt. Arvioimme opiskelijan

osaamista oikeudenmukaisesti, tasa-arvoisesti ja monipuolisesti vertaamalla sitä tutkinnon tai koulutuksen perusteissa määrättyyn osaamiseen. Jos olemme mukauttaneet osaamisen arviointia tai poikenneet ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista, arvioimme osaamista vertaamalla sitä opiskelijan henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin. Perehdytämme sekä opiskelijat että arvioijat arvioinnin tarkistamiseen ja oikaisumenettelyyn näytön suunnittelun ja arvioinnin yhteydessä.

Opetus ja ohjaus

Tuemme opiskelijan ammatillaiseksi kasvamista ja ammatillisena kehittymistä tavoitteellisella opetuksella ja ohjauksella, yhteistyössä koko oppilaitosyhteisön, työelämätoimijoiden ja kodin kanssa. Tavoitteenamme on tukea jatkuvaa oppimista ja opiskelua sekä siirtymistä työelämään ja jatko-opintoihin. Ohjaus on jatkuvaa, vuorovaikutteista ja tavoitteellista toimintaa opiskelijan oppimisen, kasvun ja kehityksen tueksi. Kunnioitamme jokaista opiskelijaa yksilönä, jolla on oikeus laadukkaaseen ja omiin tarpeisiinsa nähden riittävään opetukseen ja ohjaukseen.

Opiskelijan opinnot etenevät hänen kanssaan tehdyn henkilökohtaisen suunnitelman (HOKS) mukaan, jota päivitetään opintojen etene-
misen eri vaiheissa. Opetus- ja ohjaustoimijoiden yhteistyöllä tuemme opiskelijan yksilöllisen ja joustavan opintopolun toteutumista. Ohjaukseen sisältyvät henkilökohtaistamisen ohjaus, opinto-ohjaus ja urasuunnittelu, varhainen tuki ja erityinen tuki sekä opiskelu-
huolto. Opiskelijat saavat tukea ja ohjausta opintoihinsa koko opiskeluajan.

Suunnittelemme osaamisen hankkimisen yksilöllisesti tutkinnon tai koulutuksen osittain noudattaen tasa-arvoisuus- ja yhdenvertaisuus-
periaatteita. Suunnittelemme ohjaus- ja tukitoimet opiskelijan tarpeiden mukaisesti. HOKSissa sovimme, mitä, miten ja missä opiskel-
laan sekä millaisia ohjaus- ja tukitoimia tarvitaan. Tredun Ohjauksen suunnitelmassa kuvaamme ohjauksen ja tuen toteutusta Tredussa. Ohjauksen ja tuen palvelut kuuluvat jokaiselle Tredun opiskelijalle riippumatta siitä, missä tutkinnossa, koulutuksessa tai toimipisteessä hän opiskelee.

Häirinnän, kiusaamisen, syrjinnän tai väkivallan ehkäiseminen ja poistaminen

Olemme suunnitelleet oppilaitoksen kokonaisuuden opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Kokonaisuuteen kuuluvat muun muassa järjestyssäännöt, kriisitoiminnan toimintaohje, kurinpitomenettelyohjeet, varhaisen tuen suunnitelma, erilaiset turvaoppaat, yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnitelma ja päihteettömyyssuunnitelma. Lisäksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on osa tätä kokonaisuutta. Laadimme suunnitelmat yhteistyössä oppilaitoksen henkilöstön, opiskeluhuollon toimijoiden, opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Jos opiskelija kokee tai havaitsee häirintää tai kiusaamista,

hänen tulee kertoa asiasta ensisijaisesti ryhmän vastaavalle opettajalle tai muulle henkilöstöön kuuluvalle. Opiskelija voi ilmoittaa häirinnästä tai muusta epäasiallisesta kohtelusta Wilman lomakkeella. Lisäksi Tredun verkkosivuilla on palautelomake, johon voi antaa palautetta nimettömänä.

Henkisen väkivallan ja kiusaamisen vastainen työ

Varhaisen tuen mallin lisäksi käytämme Tredussa toimintamalleja henkisen väkivallan ja kiusaamisen vastaiseen työhön. Olemme kirjanneet kolme tapaa tehostaa kiusaamisen vastaista työtä:

1. Edistämme edelleen Tredussa toimintakulttuuria, joka kannustaa ryhmäytymiseen, tiimiytymiseen, yhdessä tekemiseen, yhteisöllisyyteen ja varhaiseen tukeen.
2. Lisäämme osaamista rikoksen tunnusmerkkien tunnistamisessa kiusaamistilanteissa ja rikosilmoituksen tekemisen tarpeen tunnistamisessa. Toimimme lainmukaisesti (lastensuojeluilmoitus, rikosilmoitus, yhteys huoltajiin) alaikäiseen kohdistuvissa fyysisen väkivallan tilanteissa.
3. Lisäämme yhteisöllisesti toimintaa, joka edistää vertaisuuden kasvattamista, kiusaamisen havaitsemista, erilaisten kiusaamiskokemusten käsittelyä, itsetuntemusta ja resilienssin kasvattamista, esimerkiksi teemaa käsittelevät opinnollistetut verkkokurssit ja opiskelijoiden vertaistuen organisointi.

Syksyllä 2023 sovimme, että jokaisen tilaisuuden tai ryhmän aloittaessa käymme läpi Turvallisen työ- ja oppimistilanteen periaatteet ja valitsemme läsnäolijoista yhdyshenkilön, johon voi ottaa yhteyttä, jos joku käyttäytyy kokouksessa asiattomasti tai muuten rikkoo turvallisen työ- ja oppimistilanteen periaatteita.

Toivomme aktiivista vuorovaikutusta oppilaitoksen ja huoltajien välillä kiusaamisen ehkäisemiseksi. Koska osa kiusaamisista tapahtuu oppilaitoksen ulkopuolella, toivomme huoltajilta vastuuta tuoda se ilmi. Tiiviillä yhteydenpidolla varmistamme, että opinnot etenevät suunnitellusti, minimoimme mahdolliset opintojen keskeytykset ja vahvistamme opiskelijan hyvinvointia. Opettajan tulee myös ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Tredussa on nollatoleranssi epäasialliselle käyttäytymiselle ja käytössämme on epäasiallisen käyttäytymisen ilmoittamismenettely, joka tehdään myös suullisesti tehdystä ilmoituksesta:

Opiskelija ilmoittaa oppimisympäristössä tapahtuvasta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta Wilman lomakkeella. Lukion ja Tredun opiskelija voi tehdä ilmoituksen lomakkeella, jos hän on ollut oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneen häirinnän, kiusaamisen, syrjinnän tai väkivallan kohteena tai hän on havainnut oppimisympäristössä tai koulumatkalla häirintää, kiusaamista, syrjintää tai väkivaltaa. Ilmoituksen vastaanottaa Tredun toimipisteen toimipistepäällikkö, joka aloittaa asian selvittelyn.

Henkilöstön ilmoitus epäasiallisesta käyttäytymisestä on jaettu kahteen osaan: sähköinen ilmoituslomake ja lomake esihenkilön käyttöön.

Yhdenvertaiset yksilöt – Rasismin ja syrjinnän vastainen työ

Tredussa helmikuussa 2024 tilastotietojen mukaan oli 1580 vieraskielistä opiskelijaa, joka omalta osalta kertoo siitä, että Tredu on monimuotoinen, eri kieli- ja kulttuuriryhmiä yhdistävä oppilaitos. Monimuotoisuus vaihtelee toimipisteittäin, mutta yhdenvertaisuusperiaatteet koskevat kaikkia kampuksia ja kaikkea toimintaa oppilaitoksessamme.

Noudatamme Tredussa yhdenvertaisuuslakia ja sen periaatteita opiskelijavalinnoissa, tiedotuksessa, opetuksessa ja ohjauksessa. Suunnittemme kokonaisuuden opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Teemme rasismin vastaista työtä seuraavilla tavoilla:

- Toteutamme rasismikokemuskyselyjä sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyjä henkilöstölle ja opiskelijoille, joissa kartoitamme myös ideoita rasismiin puuttumiseen.
- Tarjoamme matalan kynnyksen puuttumismahdollisuuksia ja syrjinnästä ilmoittamisen kanavia sekä henkilöstölle että opiskelijoille.
- Osallistamme opiskelijoita, esimerkiksi tutkintoja edeltävän alkuvaiheen opetuksen opiskelijaraatitoiminnassa.
- Parannamme Rasisminvastaisen viikon näkyvyyttä koko Tredussa järjestämällä kyselyitä, tempauksia, tapahtumia ja koulutusta sekä opiskelijoille että henkilöstölle ja kehittämällä viikon tapahtumista raportointia.
- Huomioimme monimuotoisuuden ja diversiteetin henkilöstössä ja rekrytoinnissa, esimerkiksi käyttämällä anonyymia rekrytointimenetelmää.
- Tarjoamme henkilöstölle sisäistä koulutusta ja tukea antirasistiseen toimintaan ja yhdenvertaisuusasioihin liittyen, kuten esimerkiksi Turvallinen Tredu: Rasismin vastainen työ Tredussa.

Tredun johdon linjauksen mukaan Tredu on tasa-arvoinen ja yhdenvertainen oppilaitos. Meillä on nollatoleranssi rasismiin ja teemme aktiivista työtä rasististen käytäntöjen ja käyttäytymisen purkamiseksi. Henkilöstön rasistiseen käytökseen puututaan esihenkilön toimesta. Henkilöstön osalta noudatetaan Tampereen kaupungin huomautus, varotus ja irtisanominen konserniohjeita. Opiskelijan rasistiseen käytökseen puututaan opettajan toimesta. Opiskelijoiden osalta noudatetaan ohjetta kurinpitokeinojen käytöstä ja menettelyta-voista. Opiskelijalle voidaan antaa huomautus, kirjallinen varotus, erottaa määräaikaaisesti tai peruuttaa opiskeluoikeus.

Osallistaminen

- Henkilöstö, opiskelijat ja huoltajat sekä muu kotiväki voivat vaikuttaa Tredun toimintakulttuurin uudistamiseen osallistumalla vuoropuheluun erilaisissa yhteisissä tilaisuuksissa sekä erilaisten kyselyjen ja palautteen keruun avulla.
- Työelämän edustajat ja työpaikkaohjaajat voivat vaikuttaa työelämäfoorumilla, Tredun alumnitoiminnan kautta sekä vastaamalla kyselyihin ja antamalla palautetta.
- Olemme aktivoineet ja vahvistaneet opiskelijakunnan ja tutoreiden työskentelyä nimeämällä opiskelijakuntatoiminnan koordinaattorit sekä toimipistekohtaiset ohjaajat.
- Olemme nimenneet Tredu-tasoisien opiskelijakuntakoordinaattorin ja järjestämme säännöllisesti tapaamisia johdon kanssa.
- Kutsumme opiskelijaedustuksen mukaan olennaisiin Tredun toimipisteiden työryhmiin. Määrittelemme opiskelijan osallistamisen kannalta olennaiset työryhmät jokaisessa toimipisteessä, kuten ruokatoimikunta, yhteisöllinen opiskelijahuoltoryhmä (OHR), toimipisteiden johtoryhmät, henkilöstöfoorumi sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusfoorumi. Toimipistepäällikkö ja työryhmien koollekutsijat toimivat yhteyshenkilöinä.
- Opiskelijakunnat toivovat kaikkien toimipisteen opiskelijoiden tapaamisia esimerkiksi kahdesti vuodessa, joissa tuodaan esille opiskelijoiden toiveita ja mielipiteitä aiempien opiskelijaforumien tapaan.
- Laadimme toimivat yhteistyömuodot erityisesti oppivelvollisten huoltajien vuorovaikutuksen lisäämiseksi esimerkiksi eri hankkeissa.
- Teemme yhteistyötä huoltajien kanssa ja osallistamme heitä (School to belong -ohjelma ja Ankkuri-hanke) nuorten yksinäisyyden ehkäisemiseksi.

Esteettömyys

Rakennetun ympäristön esteettömyys perustuu maankäyttö- ja rakennuslainsäädännössä (MRL) asetetuille tavoitteille. Esteettömyyden edellytykset luodaan jo silloin, kun suunnitellaan maankäyttöä ja laaditaan kaavoja. Näiden tulee lain mukaan edistää mm. turvallisen, terveellisen, viihtyisän, sosiaalisesti toimivan ja eri väestöryhmien, kuten lasten, vanhusten ja vammaisten, tarpeet tyydyttävän elin- ja toimintaympäristön luomista (MRL 5 §). Rakennuksen esteettömyyttä koskevien vähimmäisvaatimusten tarkoitus on edistää ihmisten

yhdenvertaisuutta. Esteetön rakennus on kaikille käyttäjille toimiva ja turvallinen. Esteettömässä rakennuksessa otetaan huomioon liikumisen helppouden lisäksi myös näkemis- ja kuulemisympäristön esteettömyys. Esteettömyys on osa kaikkien väestöryhmien yhdenvertaista oikeutta hyvään elinympäristöön. Tampereen seudun ammattiopisto Tredun opetustoiminnan rakennukset omistaa pääosin Tredu Kiinteistöt Oy ja kiinteistöjen rakennuttamis- ja ylläpitopalveluista vastaa Tampereen Tilapalvelut Oy. Uudis- ja saneerausrakentamisessa omistajana toimiva Tredu Kiinteistöt Oy ja rakennuttajana sekä ylläpitäjänä toimiva Tampereen Tilapalvelut Oy huolehtivat Tredun oppimisympäristöpalveluiden kanssa yhteistyössä, että rakennus ja sen piha- ja oleskelualueet suunnitellaan ja rakennetaan niiden käyttötarkoituksen, käyttäjämäärän ja kerrosluvun edellyttämällä tavalla siten, että esteettömyys ja käytettävyys otetaan huomioon. Esteettömyyden olennainen tekninen vaatimus koskee kaikkia rakennuksia ja niiden piha- ja oleskelualueita käyttötarkoituksen, käyttäjämäärän ja kerrosluvun edellyttämällä tavalla. Olemassa oleviin rakennuksiin tehdään kattavia esteettömyyskartoituksia erillisen suunnitelman mukaan. Kartoitusten pohjalta yhteistyössä Tredu-Kiinteistöt Oy:n ja Tampereen Tilapalveluiden kanssa esteettömyysasioita on parannettu merkittävästi. Esteettömyyskartoituksia ja ympäristöjen parantamisia jatketaan yhteistyössä Tredu-Kiinteistöt Oy:n ja Tampereen Tilapalveluiden sekä tarvittaessa Tampereen kaupungin yhdenvertaisuuskoordinaattorin kanssa.

Saavutettavuus

Saavutettavuus on digitaalisten palveluiden esteettömyyttä. Saavutettavuudella tarkoitetaan digitaalisten palveluiden, sovellusten ja verkkosivujen helppokäyttöisyyttä, toimintavarmuutta, sisällöllistä selkeyttä sekä käytettävyttä erilaisilla apuvälineillä ja lukulaitteilla. EU:n saavutettavuusdirektiivin mukainen kansallinen lainsäädäntö astuu voimaan 1.9.2018 ja sen edellyttämät toimenpiteen ja tekniset vaatimukset porrastetusti vuosina 2018–2021. Oppilaitoksen saavutettavuusvaatimukset koskevat koulujen verkkosivuja, koulujen käyttämiä digitaalisia palveluita, kuten opiskelijahallinto-ohjelma Wilmaa ja oppimisalusta Moodlea. Saavutettavuusvaatimukset eivät koske oppilaiden tai opiskelijoiden tekemiä digitaalisia materiaaleja tai palveluja, joita käytetään määräaikaaisesti osana opetusta. Mikäli opetuksen- tai koulutuksen järjestäjä päättää ottaa opinnäyte- tai harjoitustyönä tehdyn digitaalisen materiaalin tai palvelun vakituisen opetuskäyttöön, opetuksesta vastaavan tulee huolehtia sen saattamisesta saavutettavaksi. Jos opetuksessa käytetään kolmannen osapuolen tuottamaa materiaalia – kuten televisio-ohjelmaa, joka ei ole saatavissa saavutettavassa muodossa – opettajan tulee varmistaa, että materiaalin sisältö avataan tarvittaessa opiskelijoille vaihtoehtoisessa muodossa. Tredussa saavutettavuus toteutetaan käymällä läpi keskeiset sähköiset järjestelmät: MultiPrimus-perhe, Moodle, O365, osaava.tredu.fi yhteistyössä ATK-palveluiden ja kaupungin tietohallinnon kanssa sekä tiedottamalla saavutettavuusdirektiivistä opettajille ja henkilöstölle sekä Tredun www-sivuilla. Lisätietoa saavutettavuudesta: <https://vm.fi/saavutettavuusdirektiivi>.

Painopistealueet Tampereen kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta

- Ihmisoikeusperustaisuus sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmien valtavirtaistaminen
- Ihmisoikeus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön seuranta ja koordinointi
- Ihmisten moninaisuutta esiin tuova, saavutettava ja selkeäkielinen viestintä
- Palautejärjestelmät ja ilmoittamisen keinot
- Sosiaalisesti turvalliset tilat
- Alueellisen yhdenvertaisuuden edistäminen ja segregaaation ennaltaehkäisy*
- Oppilaitosten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat
- Työllisyys- ja kasvupalvelujen saavutettavuus asiakaskunnan moninaisuuden näkökulmasta

Tavoitteet ja toimenpiteet uudelle suunnitelmakaudelle 2024-2026

Tavoitteenamme on, että

- työskentelemme ja opiskelemme Tredussa ilman syrjintää ja ennakkoluuloja rohkeesti, reteesti ja reilusti
- tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma valtavirtaistuu (näkökulma on turvallisen Tredun perusperiaate).

Suunnitelmakauden toimenpiteitä

- jokainen opiskelija ja työntekijä tietää ja tuntee syrjintäperusteet
- jokainen opiskelija ja työntekijä tietää ja tuntee Tredun toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman periaatteet ja toimii niiden mukaisesti, edistäen tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä vastustaen syrjintää ja kiusaamista
- jokainen opiskelija ja työntekijä tietää ja tuntee Tredun turvallisen työ- ja oppimistilanteen periaatteet
- jokainen opiskelija ja työntekijä tietää ja tuntee häirinnän, kiusaamisen ja epäasiallisen käyttäytymisen ilmoitusmenettelyn ja niistä aiheutuvat sanktiot
- jokainen opiskelija ja työntekijä tietää ja tuntee Tredun tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Moodle-sivuston
- jokainen opiskelija ja työntekijä tietää ja tuntee Tredun tasa-arvo ja yhdenvertaisuusfoorumia
- mahdollistamme riittävän kouluttautumisen yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta työntekijöille ja opiskelijoille
- jokainen työntekijä suorittaa eOppivassa Johdatus lapsen oikeuksiin koulutuksen ja tilaa todistuksen työsähköpostiin (tamperere.fi). Linkki koulutukseen [Johdatus lapsen oikeuksiin – Turvaa lapsen oikeuksien toteutumisen - eOppiva](#)
- jokainen työntekijä tutustuu [YK:n vammaissopimukseen](#)
- huoltajat ja kotiväki tietää ja tuntee Tredun toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman periaatteet

- osana kaupungin pian ilmestyvää esteettömyyssuunnitelmaa kattavat esteettömyystiedot löytyvät PTV:n kautta tai muutoin koulun sivuilta

Arvioimme ja rikastamme toimenpiteitä ja toteutusta tarpeen mukaan suunnitelmakauden aikana.

Tredun henkilöstö noudattaa [Tampereen kaupungin henkilöstöpoliittisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa 2023 - 2024](#) määriteltyjä tavoitteita.

Suunnitelmakauden konkreettiset toimenpiteet taulukko:

Toimenpide	Kohderyhmä	Ajanjakso
Tredun toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman valmistelu	Opiskelijat Huoltajat ja muu kotiväki Henkilöstö	2024
Tredun turvallisen työ- ja oppimistilanteen periaatteet	Opiskelijat Huoltajat ja muu kotiväki Henkilöstö	jatkuva
Tredun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus Moodle-sivu	Opiskelijat Huoltajat ja muu kotiväki Henkilöstö	jatkuva
Epäasiallisen käyttäytymisen ilmoitusmenettely	Opiskelijat Henkilöstö	jatkuva
Tredun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusfoorumi	Opiskelijat Huoltajat ja muu kotiväki Henkilöstö	jatkuva

Jokainen työntekijä suorittaa eOppivassa Johdatus lapsen oikeuksiin koulutuksen ja tilaa todistuksen työsähköpostiin (tamper.fi). Linkki koulutukseen <u>Johdatus lapsen oikeuksiin – Turvaa lapsen oikeuksien toteutuminen - eOppiva</u>	Henkilöstö	2024
Jokainen työntekijä tutustuu <u>YK:n vammais-sopimukseen</u>	Henkilöstö	2025-2026
Nykytilan arvio <ul style="list-style-type: none"> • tilastotieto • kyselyt 	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmä ja asiantuntijat Ankkuri-hanke Laatuvastaavat	vuosittain 2024

Lait ja Asetukset

[Laki ammatillisesta koulutuksesta 11.8.2017/531](#)

[Laki miehen ja naisen välisestä tasa-arvosta 8.8.1986/609](#)

[Yhdenvertaisuuslaki 30.12.2014/1325](#)

[Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki \(1287/2013\)](#)

[Työturvallisuuslaki\(23.8.2002/738\)](#)

[Sosiaalihuoltolaki \(1301/2014\)](#)

[Lastensuojelulaki \(417/2007\)](#)

[Perusopetuslaki \(21.8.1998/628\)](#)

[Laki kotoutumisen edistämisestä \(14.4.2023/681\)](#)

[Laki tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta \(1215/2020\)](#)

Lähteet

[Yhdenvertaisuuden arviointi | Yhdenvertaisuuden arvioinnin työkalu \(finlex.fi\)](#)
[Mukana! Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö toisella asteella | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)
[Yhdenvertaisuussuunnittelu - Yhdenvertaisuus](#)
[Ammatillista koulutusta koskevat tutkintojen vaatimukset ja erillismääräykset. Ammatillisen koulutuksen arvope-
rusta on kuvattu ammatillisten perustutkintojen perusteiden liitteessä](#)

Opiskelijoita koskevia ohjeita

[Opiskeluhoolto – Tredu – Tampereen seudun ammattiopisto: Opiskeluhooltosuunnitelma](#)
[Tredun järjestyssäännöt](#)
[Varhainen tuki](#)
[Suunnitelma kurinpitokeinojen käytöstä ja menettelytavoista](#)

Henkilöstöä koskevia ohjeita

[Pois kiusanhenki](#) – toimintaohje (Tasku-intranet)
Pois kiusanhenki -[kirjanen](#) ja [huoneentaulu](#)(Tasku-intranet)
[Toiminta työpaikoilla häirintä- ja väkivaltatilanteissa, ohje](#) 14.6.2013 (Tasku-intranet)
[Huomautus ja varoitus, ohje HH 070](#), henkilöstöyksikön ohje 18.11.2009

Tampereen seudun ammattiopisto

PL 217, 33101 Tampere / puh. 03 565 611 / www.tredu.fi